waterschap limburg

WATERSCHAPSBLAD

Officiële uitgave van het dagelijks bestuur van het Waterschap Limburg

Nr. 15546
23 december
2021

Verkenning Mechelderbeekdal

Aanpak wateroverlast Mechelderbeekdal

Met deze kennisgeving informeren Gemeente Vaals, Gemeente Gulpen-Wittem en Waterschap Limburg u over ons voornemen om wateroverlast in de toekomst in het Mechelderbeekdal te verminderen en hoe wij u hierbij willen betrekken. Deze kennisgeving is een samenvatting van het uitgebreidere Participatieplan Mechelderbeekdal – dat kunt u vinden op ons platform Met Elkaar: www.waterschaplimburg.nl/mechelderbeek.

Aanleiding

Als gevolg van de klimaatverandering veroorzaken hoosbuien steeds vaker wateroverlast in de dalen van het Zuid-Limburgse Heuvelland. Waterschap Limburg is het programma Water in Balans gestart om samen met partners en betrokkenen wateroverlast in de toekomst te verminderen. Voor alle gebieden in Limburg heeft de provincie een norm vastgesteld waaraan voldaan moet worden qua waterveiligheid. Op basis van deze norm heeft het waterschap alle Limburgse beken getoetst om te kijken of ze bepaalde hoosbuien goed genoeg aankunnen. Zo heeft het waterschap ook gekeken naar de Mechelderbeek. De Mechelderbeek moet minimaal een bui kunnen verwerken, die gemiddeld 1 keer per 25 jaar kan vallen. Dat kan de Mechelderbeek nu niet goed genoeg. Daarom gaan drie Verkenners (Gemeente Vaals, Gemeente Gulpen-Wittem en Waterschap Limburg) samen een project starten om het Mechelderbeekdal beter bestand te maken tegen dit soort buien, waarbij Waterschap Limburg kartrekker is. De Verkenners nemen het hele gebied onder de loep: ze gaan kijken naar maatregelen in de natuur en in de landbouw, in de beek zelf en naar maatregelen in het bebouwd gebied.

Gezien de hevige buien in juli en de tijd die het kost tot daadwerkelijke uitvoering van deze verkenning gaan we voor de tussenliggende periode op zoek naar kansen om op korte termijn maatregelen te treffen in het gebied.

Het Mechelderbeekdal ligt tussen het Vijlenerbos, Elzetterbos en Mechelen. Vanaf de bosrand en het plateau bij Vijlen voert de beek water af richting de Geul in Mechelen. Figuur 1 geeft het gebied weer.

Hoe pakken we dit aan?

Wij, de drie Verkenners, gaan samen met de inwoners en andere belanghebbenden in het Mechelderbeekdal wateroverlast in kaart brengen, ervaringen delen en gezamenlijk mogelijke oplossingen in beeld brengen om het Mechelderbeekdal zo in te richten dat het heftige buien in de toekomst beter aan kan en de leefomgeving verbeterd wordt.

Dit doen we in een gebiedsgerichte aanpak waarbij ook bekeken wordt of er nog andere bestaande initiatieven en meekoppelkansen zijn, zoals het verbeteren van de bronbeken, droogtebestrijding, hittestress, het vergroten van biodiversiteit of het gebruik van het landelijk gebied. Het resultaat van de verkenning is een voorkeursalternatief.

Het doel is om de wateroverlast in kaart te brengen, ervaringen met elkaar te delen en oplossingen te vinden die wateroverlast verminderen en die de leefomgeving verbeteren. We hebben voor de lange termijn voorkeur voor structurele maatregelen, het liefst zo dicht mogelijk bij de bron, om water vast te houden daar waar het valt. Onze opgave tegen wateroverlast is groot, het gebied is groot en divers en we hebben daarom tijd nodig om maatregelen samen met het gebied goed in kaart te brengen. We denken daar 2 jaar voor nodig te hebben. Aan het eind van deze 2 jaar hopen we een zogenaamd voorkeursalternatief te hebben, waar iedereen iets van zijn gading in kan terugvinden en dat bijdraagt aan het doel om wateroverlast te verminderen. Vervolgens zal dit voorkeursalternatief in circa 1 jaar uitgewerkt worden tot een concreet plan dat daadwerkelijk uitgevoerd kan worden. Voor de tussenliggende tijd zien we ook kansen om op korte termijn maatregelen te treffen in het gebied. We willen met snel aan de slag maatregelen de eerste nood ledigen, daar waar het kan en waar mensen mee willen werken. Uiteraard moeten de maatregelen passen binnen het grote voorkeursalternatief.

We willen het gebied opknippen in diverse deelgebieden. Ieder gebied kent zijn eigen opgave m.b.t. het vasthouden van water, kent zijn eigen lokale (water) problemen en betreft andere eigenaren. Omdat ieders tijd spaarzaam is, gaan we gericht mensen uitnodigen voor bijeenkomsten over de verschillende deelgebieden. In de omgeving van Vijlen zijn we bijvoorbeeld al bezig om snel aan de slag maatregelen

te bedenken. Om toch iedereen aangehaakt te houden, zullen we de uitkomsten uit de deelgebieden aan iedereen terugkoppelen via ons digitale platform en via inloopavonden.

Hoe verloopt de verkenning?

Om tot een voorkeursalternatief te komen, doorlopen we vanaf de zomer van 2021 drie stappen.

1. Tijdens de **inventarisatiefase**, die aanvangt eind 2021, starten wij met een korte enquête voor iedereen in het gebied. Wij hopen dat u hier aan mee wil doen. U kunt ons helpen om wateroverlast goed in beeld te brengen. Misschien heeft u ook ideeën om wateroverlast in de toekomst te verminderen. We maken graag gebruik van uw inbreng: o.a. op basis van de uitkomsten uit deze enquête gaan we met mensen uit het gebied in gesprek om gezamenlijk na te denken over concrete oplossingen om de wateroverlast te beperken. Hierbij kijken we zowel naar structurele lange termijn maatregelen als korte termijn maatregelen en hierbij borduren we voort op reeds bestaande plannen en gehouden informatieavonden in Vijlen.

2. In de **oplossingsronde** werken we de opgehaalde informatie uit. In samenspraak met inwoners en belanghebbenden bekijken we per deelgebied hoe de aangedragen oplossingen passen bij het verminderen van wateroverlast, de leefbaarheid, het budget en de technische mogelijkheden. Met behulp van een afwegingskader zullen we bekijken welke (combinaties van) oplossingen het beste passen en haalbaar en betaalbaar zijn.

3. Tot slot formuleren we een voorkeur voor de maatregelen in het gebied. De Verkenners werken het resultaat van alle gesprekken en onderzoeken uit tot een Voorkeursalternatief. Dit wordt gepresenteerd aan de omgeving (de **terugkoppeling**) en iedere betrokkene kan daar op reageren.

De Verkenners gaan daarna afspraken maken over welke onderdelen van het voorkeursalternatief verder worden uitgewerkt in de planuitwerkingsfase om ze daarna te realiseren in de uitvoeringsfase. Het Voorkeursalternatief is dus het sluitstuk van de verkenningsfase en het startpunt voor de planuitwerkingsfase.

Samen aan de slag. Uw mening telt!

Inbreng van betrokkenen zorgt voor betere plannen. Daarom nodigen wij u uit om uw ideeën en ervaringen met ons te delen. Het gaat er uiteindelijk om dat iedereen met wateroverlast in het Mechelderbeekdal en iedereen die deel uitmaakt van een mogelijke oplossing, de kans krijgt om mee te denken en mee te werken. Wateroverlast verminderen doen we samen, dus doe mee!

Altijd in contact

De Verkenners willen contact met u houden. Daarvoor gebruiken we het digitale platform Met Elkaar: www.waterschaplimburg.nl/mechelderbeek. U kunt zich daar aanmelden voor de nieuwsbrief, dan hoeft u niets te missen. Liever persoonlijk contact? Dat kan via onze omgevingsmanager Anouk Dewitte. Anouk is bereikbaar op 088-8890100 of via a.dewitte@waterschaplimburg.nl.

Rechtsbescherming

In de verkenning Mechelderbeekdal nemen we geen voorkeursbeslissing in de zin van de Omgevingswet. Het voorkeursalternatief is een bestuurlijke voorkeur en geen voorkeursbeslissing, dus heeft geen formele juridische status. Het staat iedereen uiteraard vrij om te reageren op het voorkeursalternatief. Pas aan het einde van de planuitwerkingsfase worden besluiten genomen die openstaan voor rechtsbescherming; daarover informeren wij u later.